

Jekabaara

SNV
Connecting People's Capacities

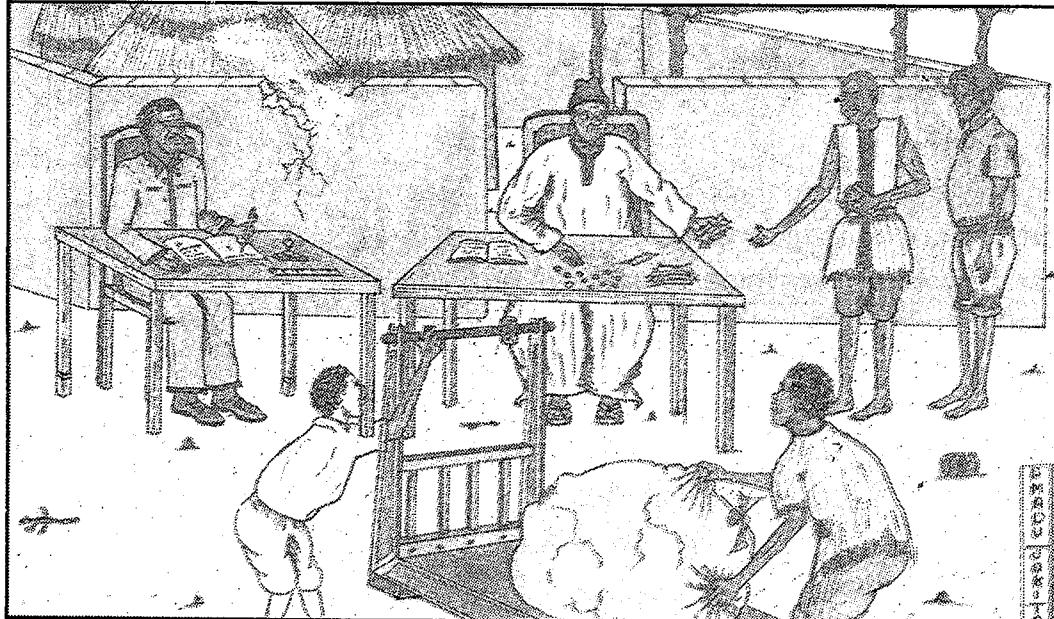
Cikela ceman n'a musoman kunnafoni seben

a bə bə kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

Koɔrisene sabatili waleba də ye cikelaw yere ka sannifeere jekulu ye

je 2-3-5nan

Koɔricike
tubabunəgɔntan
bə ka taa je

je 8-9-10-12nan

An ka demisanw
ka kənseyd kələsi

je 7nan

Dugubila kafisa
ladawuli ye

je 7nan

Ntolatan
kanubagayaba
kasaaraw

je 11nan

Dantigelikan

Tubbabunəgɔ-dilan izini kolo
girin də dayelenna Mali kənɔ !

Taratodon, san 2007 nowanburukalo tile 7 kera donba ye cikelaw təgə la Bamako. O don de, Mali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture yera kene kan walasa ka "angere" dilan izini də koronbokari ke Torokorəbugu kin na. Izini in ye kenyereye ka bolokanfen ye min be wele ko : "Toguna agro-industries". Mali ye cike jamanaba ye məgɔ bə sənekedugukolo hake 12000000 soro min kənɔ. Nka, ka da baaraminen ntanya kan kene hake 200 0000 dərənpe de labaaranen don o tarihake la.

Izini kura in nali fisayara dere an ka

sumansenew, n'an ka koɔrisenenaw, an'an ka senefen təw cikebagaw ma, ka d'a kan "angere" təni 200000 de bəna bə təguna nəgədilan izini in fe ka nesin cikelaw ma. O yere ye fen ye min nafa bə se an dafe jamana kənɔ cikelaw ma ka masərə Mali cikelaw makonan-nəgəħaké bə bən təni 130.000 de ma A tə bə dafe jamana kənɔ cikelaw de lawasa dere ! Nin ye taareko ye an ka cikelaw bolo, ka masərə, ka fara sənekemasin, "tarakiteri" dilan izini kan min dayelenni ye waatiko danma ye Samaya dugu kənɔ, nəgə-dilan izini in fana sigien file min ye sen kən. Nin kewale jumanbaw ka tugu jəgən kə, yali o bəna ni kunnafoni juman dili y'an ma səcən kə nesin koɔrisene taasira ma min kenyereye bolokanbila bolodalen don san 2008 nata in yere la , Ala kən sabu je !

Tumani yalam Sidibe

"Kalan be məgɔ sən hakili la, nka kunnafoni bə məgɔ bə künpan na" Yoro Ulen Sidibe

Ala ka san 2008 kuboo ni here ye an kan !

Hamidu Konate

Adalako don. San o san kalo laban, an be dugawudon ke ka nesin noggan ma san kura kuboto latemeko juman jigiya ma, an ka here, ni keneya, ani balo sabatili kada kono. An dun be san 2007 desanburukalo boko de la nin ye. Ob'a jira k'a kalanni waati kuntaala be bisimilali ke a kalanbagaw bolo ka nesin san 2008 ma. O kanma, n be duguawudon damine ni foli, ni taanuni, ani walejumandon ye ka nesin an dabaa Ala ma, ale min kelenpe de ka latige ye ko bee

Ba Mariya Senu tolégo

K'a ta san 2007 nowanburukalo tile 16 la, jumadon, ka s'a tile 18 don ma, karidon, Mali kataliki kerecenw tun b'u ka « Mariya Senu kulu » hiji 37 nan na Kita. O ye nagaikoba ye, barisa wale don min b'an ka jamana kono diine lakodennen belebele do kan. Mariya Senu koson, Ala k'an ka kalifali mine a yere la.

Mariya Senu ye Maligi Yesu Krista (nabila Isa) de ba ye.

kékojuman n'a koko jugu ye dafen kun kan. N be Ala fo, k'a deli a ka san kura, san 2008, k'an kelen-kelen bee ka sannayelen san ye an ka sene cakeda bee dakun na ka nesin senekelaw ma, n be Ala deli a ka sene galabu, n'a feere, an'a kuntillenna di bee ma.

Fen min ye nesene, kaba ni finisene ; ka se tigasenew ma, fo ka se jiriforotigiw ni kumafew cikebagaw ma, n b'a deli Ala fe a k'olu soro sabati k'u barika an ka forow kono, ka da kan, o de be an ka jamana kono dunkafa sabatili kofo, ani cikelaw ka hakilisigi, nafoloko siratege la.

Sebaaya bee tigi kelenpe ye Ala de ye. O kanma, n b'a deli a ka Mali jamana koerissen taabolo kunkanko bee bila a cikebagaw ka nafa barikama bilayore la. Tuma o tuma, ka adamaden to a kono feere tigeli la, o b'a soro Ala b'a ka latige la ko taasira bo. O de dun ye kolaban ye dere ! Ala k'a ke san 2008 okutoburukalo ka koerisenena jana bee soro wasa nagali la CMDT kono ; Ottowale kono ; Mali fan bee !

Ala ka san 2008 ke jigiya mafali san ye an bee bolo soro siratege la ; keneya siratege la ; adamadenya sabati siratege la !

**Hamidu Konate
Jamana baarada nema**

Hakilisenekene

Maasebeya ni maalankolonya, nin si ko te dere. An k'an kanubaga beseberew den dere an'an seko n'a n bolo nafa lakow kufansan jininbagaw, k'olu bee mine u ka hake kono. O be dije noggoya an bolo !

Tumani Yalam Sidibe

Kunko

Jaa ! Dije in kono
Maa kunkontan
Ye maa kaburu-kono-dabaa
de ye !
Maa o maa bi sen fila kan
O ka taamasen hake kelen kelen
bee
Ye kunko lasiri
Berozda de ye
Nka ;
Kunko ; kara ! cunkan ;
O bee be maa jogo
De lajini kewale sawura kono.
Maa te balo i yere ke
Cogo min dije in kono,
Maa te cun
Kunko ni kara kan
I yere farisogo ko dere !
O kanma ;
O kanma dere ;
Yanni an ka kun were jini
An togolako o ko la,
A kafisa
An k'an yere no jini a la
Barisa
Dije in kono,
Kow sirilen be noggan na
Cogo o cogo,
Jujon de be ko bee la.
Awa, o jujon
De ye ko yere ye dere !

Tumani Yalam Sidibe

Koɔrisene be sigida yiriwa !

Ne ye Misiraka ye, Kakolodugu, Kolokani kafo kono. Kabi waati ja, anw ni sene yiriwabaaradaw be nɔgɔn bolo yiriwa siratege la. Ka kɔn hali tigasene yiriwa seriwsida ne, n'o tun ye OACV ye, senekelakɔlidenw tun bɛna anw ka dugu kono waati caman, u n'an ka cikelaw ka masala senefenw sabatili feerebaw taasira kan. O senekelakɔlidenw tun b'an lasɔrɔ ji ni kungo lakana baarada cedenw de ka sira fe. Misira kungokolon ye Mali kungo lakananen kɔrɔba dɔye.

Bi, OACV t'an bara yan, awa Kolokani koɔribaa rabolo kerenkerennen fana m'an ka dugu lasɔrɔ fɔlo. Nka an bee de be kà negemine ka masɔrɔ koɔrisene nafa te fɔko bə məgo ye belen Mali senekeyɔrɔ duguw kono. An be koɔrisene nafa mankutuw men

Dipe kono, netaa baara si te taa kalan ko.

ka bɔ Kucala ; Sikaso ; Fana ; fo ka se an yere nagakɔrɔla ma yan Falaje ; Giwoyo ani Nosɔnbugu.

Koɔrisene ye cikela ka bənɔgɔla sira jɔnjɔnba ye dɔre. Hali n'a musakaw ka ca nɔgo, ni pɔsoni, ani

sene nafafen werew kun kan, ka fara a fangala baara kan, koɔri sɔrɔba kɔni ye nafolo mugu kundalen y'a senebaga kan, kuma te a kalite jumanba sɔrɔbaga ma.

Burulayi Fofana
Ka bə Misira, Kolokani

Koɔrisene sabatili waleba ye cikelaw yere ka sannifeerejekulu ye

Dirisa Kulibali Otuwale
balikukan karamogɔba.

Koɔriforo neko juman sababu be a labaara sene yiriwafeerew la.

Mali ye seneke jamanaba ye kabi a bisimila. O yere de kosɔn, kabi an y'a n ka yeremahɔrɔnya ta. San 1960 la, Mali jamanakuntigi bee ka, fasojɔbaara kolo girin kera sene n'a netaafeerew sabati baaraw ye. Nka, kabi naansaratile la banban kera cikefen nafolo ladontaw sɔrɔdaw sinsin cakedaw kan, i n'a fo SCAO, o min sun tun be Bamako dabani na. SCAO sigikun bèreberè tun ye koɔrisene de ka sabatili waleyali ye an ka jamana kono. Nka, badaabadaa, koɔrisene na fadonwale bèreberè kera a sannifeere taabolo waleyali de ye. Awa, fo ka se san 1976 ma, o sannifeere baaraw

kəbagaw tun ye koɔrisene yiriwa baaarada de cakelaw ye. Nka, ka da balikukan ka sabati kan duguw kono, ani baarakalanw waleyali cikelaw kun senekelakɔlidenw fe, sɔɔnin sɔɔnin duguw kono baliku-kalanden jolenw bolodonni damena sannifeere jekuluw baaraw la : peselikɛla ; koɔri

A tɔ bɛ ne 4 nan kan

je 3nan to

baga ye. Nk'a o bëe bë kë dugu yiriwatòn de ka bolo kan, an ko minnu ma ko : kœrisenaw ka jetaa koperatifuw (CPC). O baara yelemabœlow sannifeere jekuloko la, o bœn hakililajigin Nankœrla dugu là kabi san 1976.

A b'a n hakili lajigin Kuruma dugu taabolo yere fana na kabi san 1984 waatiw (Kuruma ye OHVN Sirakœrla sekiteri dugu dœ ye).

An ka jininkaliw sera CMDT ni Òtuwale (OHVN) baarakela fœn o fœn ma, ani o cikebaaradaw kœrisenaw, olu bœ yà jira an na ko : sannifeere bilali duguw kœn sannifeere jekuluw ka bolo kan, kœ nafa fœl kera danaya sabatili de ye kœrisenaw ni CMDT ani Òtuwale ce, ka masœrœ, hali sannifeere yere bœlen kœ yen, kœri kunkanbaara bœs bë kë lakœlidew fe forow kœn ; pœnbasikili la, ani kalite segesegeli la duguw balikualanden jolenw de jena. O te se ka siga foyi to jeñœgœnya taabolo numan na.

Mun jinin don kœribaara taabolo sanbagaw fe ?

I n'a fœ o baara laben bolodalen don cogo min na, o te cakeda kura kelen ko ye : CMDT ni Òruwale mara kelen kelen bœs bë bila kenyereye dœ ka bolo kan kœrisene kadara kœn : Fana cikemara ni Òruwale ; Kita... Awa, kœriwurusi iziniw kelen kelen bœ fana n'a tabaga kenyereyew don. Fen min ye senekœ lakœlidew ka baaraw ye, i n'a fœ Apekamu Mœn Jalo delila k'a fœ an ye cogo min, o bë bila bœnkam baara taabolo de kadara kœn kœrisenaw ka jetaa koperatifuw ni senekœlakœlidew ce. O bë cogo min, o koperatifu kelenw de bë jeñœgœnya sabati julaw jini, minnu bë senenafafenw lase u ma : nœgœw ; pœnniwiw ; sijolanw ; fo pœnpemasinw...

Kœrisenaw ko di ?

Nin ye Bekayi Fœnba kan ye ka bœ Cafina (Kolokani)

« Ne yerekun bolo, kœrisene bilali kenyereye ka bolo kan Mali kœn yan, o te jetaako ye ka jœsin kœrisenaw ma. Ti je don, anw te kœriseneyœrœba ye, nka an bë jetaa kalamu kœrisene kera sababu ye ka min don cikelaw ka dijenatige la Kucala ; Fana n'a jœgœnnaw kœn. K'a ta san 1970 fo ka se san 1982 ma, tigasene fana tun y'a n ka dijenatige sankœrœta. Nafolo makœnœn senefen de ye sannifeere kadara kœn. Nka, yœronin kelen o ko nana dabila ten, fo ka Kolokani mume ke dœnbagalafiliyœrœ ye senœ nafolomafenko la. N y'a men kœ bë waati jan bœ bi, kœrisene donna Yelekebugu ; Nosœnbugu ; Coribugu fo Giwoyo maraw kœn. O ye jaganliko ye. Nk'a ko bœna laban cogodi ?

Òtuwale ni duguw sannifeere jekuloko

Nan ye misali ta 2006/2007 baaran sannifeere taabolo kan, an b'a ye ko duguw kœn sanni jekuluw de ye 2006/2007 kœri sannifeere bœs kë. Awa, k'a ta kœri sannifeerelen « tœnazi » hake la, ka se a wari ladonneœn ma cikelaw kun CMDT, ni Òtuwale ani BNDA fe, an bœ tœ sœrœ ko duguw kœn sannifeere jekuluw jœda bonyara o baaraw la kosebœ.

O siratege la, an ka Dirisa Kulibali lamen, nœ ye Òruwale balikualan seriusida mœgœ ye.

- Kœrisenaw ka koperatifu 115 bœ Guwani ani duguyiriwatòn (Awe) 9
- Kœrisenaw ka koperatifu 133 bœ Welesebugu
- Kœrisenaw ka koperatifu 45 bœ Dangassa
- Kœrisenaw ka koperatifu 58 bœ Bankumana
- Kœrisenaw ka koperatifu 70 bœ Kati
- Kœrisenaw ka koperatifu 128 bœ Falaje
- Kœrisenaw ka koperatifu 112 bœ Kulikoro

- Kœrisenaw ka koperatifu 26 bœ Sirakœrla ani duguyiriwatòn (Awe) 14

Kœrisenaw ka koperatifu 136 bœ Kangaba ani duguyiriwatòn (Awe) 3

- Kœrisenaw ka koperatifu 69 bœ Kolokani.

Kœlosili : Kœrisenaw ka koperatifu (CPC) : 892

Duguyiriwatòn (Awe) 26

Nin koperatifu kelen kelen bœ n'a ka kœri sannifeere jekulu don, minnu balikualanden labaarata hake dugumada ye mœgœ saba ye.

- Fen min ye sannifeere baaraw kalan kœli ye duguw kœn sannifere jekuluw kun, Òtuwale ka kalan sera jekulu 443 de ma, mœgœ hake 1220, minnu bœs ye balikualanden jolen ye (Nin ye 2006/2007 baaran kunkanhakœw ye).

Kœrisene bilali kenyereye ka bolo kan, o bë cogo di Òtuwale kœn ?

Kow bolodacogo la, yelemaw bœna don Òtuwale kœn, nin cogo de la.

* Welesebugu ; Guwani ; Dangassa ani Falaje, olu de bë taa kenyereye ka bolo kan.

- Kangaba kini-babolo ni Fana bœ taa jœgœn fe, ka sœrœ a ba numanfela bœ to Òtuwale kadara kœn, ka fara Bankumana ; Kati ; Sirakœrla ani Kulikœrœ ba kinifebolo kan.

O kœrœ ye ko Òtuwale yere bœnkam seriusida de ye min tigitigi kundama tena bonya.

Cikelaw ko di ?

Soliba Fane ye Basiyan dugu balikualanka ramœgœ ye, Guwani sekiteri kœn. A ye min fœ an ye an k'o lamen :

« Ne dungœko te kœrisene ka kenyereye bolokanbila ye cogo si la ! An bë cikelaw ka geleya waati de la sisian. O kœra, ka dœ kan, yœrœ ca-

A tœ bœ je 5 nan kan

Né 4 nan to

man kéra tónw ye, minnu tun ma se o dakun ma fôl. U ma kà ye sa-riya kadara kôn. O geleayorô ye tónlabaarako jugu ye ! Juru juguw bë ta tân tògë la julaw ni jéngon werew fe, a fanga tè se ka minnu sara.

Anw ka dugu kôn Basiyan, kôorisene ye walena famabaw kân bara :

- Lakoliso kelen ; magasa kelen ; kenyaso kelen ; balikukalanso kelen ; kôri sannifeere jekulu ; sene keko numan kalansenw ; sanji suma walasa ka sansanjiko lahala dòn ; forosuma ; jurudon ni jurukanni dönninw.

- Muso jekulu barikama bë Basiyan min matarafalen don nako-sene ; cibô ; forobaforoda ; ani ni-wakinidi kan.

- Basiyan sannifeere jekulu delila ka kôri tóni 650 sannifeere ke. Nka, ka da tân kôn farafarali kan, bereman bëra o hake la bi ! »

U y'u banban nin fôli kan :

Soliba Fane ni Dirisa Kulibali yâjira ko Afriki yanfanfobolo jamana fen o fen kôorisene taabolo latemena kenyereye ka bolo kan, an m'o si kônko sabatilen ye belen, ka d'a kan kôrisene taabolo feerew dili..., o te baaradatigiko ye. A bennen bë jamana de ka bolo kan waati bëe. Ni sisan, a ko da bë ka se Mali kôorisene baaradaw yere ma sa, an tân sigi k'o temesira laje !

Min kôn bë mëgo hakililatige a ko la, o ye jamana kuntigi n'a ka gôferenama bëe ka lahala jira ye ka nesin cikelaw ka jetaakow ma.

O b'a to an bë e k'a fô ko : tijé yere la, hali ni kôribaaara taabolo ma ne bilali kô kenyereye ka bolo kan Mali kôn yan, a têna ke kôrisenenaw ka jéji kan kôn. A ko bë ke u ka wasako de ye !

Tumani Yalam Sidibe

A tô bë ja 8 nan kan

Mali furu kôn geleaya bilama taabolo Mali kôn

Kabi lawale la furu ye sinsinfen Kye adamadenw bolo an ka sigidaw kôn. Duw bë don jéngon na, fo ka se balimaya hake ma, furu de siratege la. Awa, kabi lawale la, furu kéra siginjögonya diya temesira ye an benbow bolo. O de koson, u tun b'u denmusow kanu ni jéngon denkew ye kabi olu be lenpenta la. O de kanma an tun b'a ye ko furujonna tun yân denmusow ka danbe dô ye. Nka bi, o adamadenyasira ne lafinnen be haali Mali duguw bëe kôn ka da tungajanftaa nege n'a jogo sankorotali kan an denkew ka lajini na. « N be taa faransi ! » N be taa « Lameriki » ; « Nbe taa Espanji ! »... O waati jan tungafetaa kôlôlô belebele dô kelen bëe npogotigi caman furulen ka « cakonege » sigili sababu ye bi Mali dugu caman kôn. Fôl, an tun be marakaw de dòn n'o jogo ye : ka muso furu ka sôrë kâ bila bangebagaw kan, ka tungataasira mine. Bi, npogotigi furulen caman de bô cemakonon sigi jugu la an ka dugu caman kôn. A dôw cew be bolofen saman u ma, ani k'u kunnafoni-d'u ma, k'u nege da n'o ye ten, barisa foyi bennen te muso furuketigi bolo, a furuke yere farikolo sabatilen kô a yere ta dafe dugu kôn.

A ko in geleyaw ka ca !

Ka npogotigi furu k'o bila i kô ka tungataasira mine k'o to i kô, o y'i kelen ye k'o ke doni girin dalen ye a somogow walima e yere somogow kun. Olu de b'a kôlôsi e kô fe ani k'u janto a ka adamadenya taabolo bëe la. Nka, nege fana ye adamaden fijne bila jéngonna lako belebele ye dëre ! Ni npogotigi furulen ce tâ dafe, n'a y'a yere negedabaga sôrë sutara kôn, a b'i-yere bila o bolo kan de. O de kanma moggow be bala kâ muso furulen ce tungafetaala dô kônoma ye. An bë kule ni muso o ka jogo jugu ye yéretangabaliya siratege la, k'a sôrë an m'an yere jinnika ko : « jénni de n'odon ? »

Tungafetaa, nafolojini siratege

la, o y'a n ka demisew ka ladalko ye kabi lawale la. O de koson wodrogu ; Senegali ani Ganbi tun be labo an ka demisew fe surukaya siratege la san o san, worotige waa-tiw la ani tigasene n'a sannifeere waati. Nka, tuma si, an ka demisew ka taagali tun te baa-baada kufetaako ye. O tun b'u taawaati bërebén, ka masorë u tun b'u taakun dòn ani moggó minnu ka jigiya dalen b'u kan u bëduguw kôn. Sisan dun, tungafetaa kelen bëe « yan ka di n bara ye » misali caman na. N'a n ye kôlôsi yere ke, an b'a faamu ko muso furulen caman bëe fure tégelasigi de la, ka sôrë u tò kalama, walima u t'a jini ka kô kalama yere ! An ka ceden joli kême yirika bëe kô jilafure ye jéngon fe tuma bëe « Kiyeta » ani « Melina » Espanji ni Itali jamanaw bonda gejiw kôn, nôlu te lakodòn abada ?

Furu geleaya werew bë yen dëre !

Fôl, furu négoyada fanba tun be bô bangebaaw yere de ka muso jini na u denkew tògë la. O tun b'a to muso ka ko bëe tun ye gatigiba kunko ye : ale de tun ye muso kufoba-ga ye, awa ale de tun b'i mako don a la sanga ni waati bëe. I n'a fô n yâ fô jekabaara bôko temenen kôn cogo min, du maakorôba tun b'a dòn ko yôrø bëe te olu ka muso jini yôrø ye, ka d'a kan furu tun be gaw ke kelen ye, k'u tin don jéngon na. O yere de kanma, an ka maakorôba tun te son furu caman ma joona ka sôrë u m'a ko jéngini a jema, i n'a fô « balimafuru » barisa, u ka fô la, n'o diyara, o ye balimaya juru moggoboli ye hine ni, bërebëre ani jéngondeme siratege la gaw ni jéngon ce fo ka taa min ke. Nka, n'a goyara, o tun ye adamadenya tin bëe bôlen ye jéngon juguya taabolo ye. Furu te ko gan-san ye. A ka kan an ka demisew k'o dòn. Awa, furumuso fana te tafen ye k'a labila bangebaaw ka bolo kan. O fana ka dòn dëre !

Mamutu Trawele
Ka bô Buguni.

Danceko geleya : Takami be ka naga Sirajuba

Sirajuba ye Gereninkoro komini Sdugu do ye Yanfolila kafo kono, Mali ni Lagine dance la. Bi, da de be Sirajuba dugu kono mego ye, nka sinago t'u ye.

Jekabaara kosafe boko kono, an ye lase ke aw ye Sirajubakow ni u sigijogon Lagine dugu do kono mego ka sigijogonya geleya kan, maa caman bennena u nin na min kadara kono Sirajuba ani Lagine dugu kono. O yere de kera sababu ye ka joggonye sira bo Mali adamadenw ka sigi diya hakilisigi sabati minisiri Sajo Gasama ni Lagine minisiri ce Selenge. Minisiri filaw ka joggonye o senfe, u y'u janto Mali ni Lagine cesira numan taabolo kan adamadenya siratege la ka bi lawale la. O kanma, u ye feerew tigeli boloda walasa ka lakana sabati Mali ni Lagine dance duguw ni joggon ce. Sirajuba dugutigi yere tun ya sen bo a yere koro ka Bamako sira mine, Sirajuba su folew binni ko san 2007 setanburukalo la, i na fo cekoroba Domo Numakan Sidibe, walasa ka na jini Mali jamana nemaaw fe u ka wuli k'u jo ka fitine kunben.

N'o ye Mali ye ka feere barikama sigi sen kan walasa ka ninnakana sabati Sirajubakow ye ka bo Laginekaw ka kasaara ma. Dugutigi ye tile naani ke Bamako. A ma hali mi-

nisiri ye, sanko jamanakuntigi ! Nka, san 2007 nowanburukalo tile 6, Dalakankaw (Lagine kono) wulira ka baasi were lase Malidenw ma Sirajuba dere ! Ko « ni ko o ko fole diyara, filan be sor o la ! » O de koson, nin don in na, Dalakankaw bora u bara Lagine ka suuru Sirajuba dugu kono, ka mogo duuru faga ani ka mogo tan ni saba sebekoro jogin, se kera ni minnu ye o waati kelen yere la Gabirielyi Ture dogot-oreosoba bana gelentigwi bisimilay-oro la Bamako. (An ye nin kunnafoni sor « Les Echos » bo ko 992 kono. O ma fo na ya sor o mogo hake min fagara Sirajubakow fe Dakakan). A koni kera cogo o cogo, a kafisa sisan Mali nemaaw ni Lagine nemaaw ka joggonye gelen ke walasa ka darce geleya takami dalasa an ka jamanaw ni joggon ce Sirajuba dugu (Mali kono) ani Dakakan dugu (Lagine kono) dance la.

Ala ka badenya hake barika ani ka banban, o min be Mali ni Lagine ce ka bi lawale la.

O yere de kanma Mali ka marako minisiri ani lakana minisiri sera Yanfolila ni Sirajuba ka taa yenkar hakilisigi. Nka, maa duuru faatulen na, Yanfolila denmisew ka tonba nemaaw Jimé Sidibe bo lu la dere !

Tumani Yalam Sidibe

Wasa kunkorota kono !

A rabalon, san 2007 nowanburu-Akalo tile 14, minisiriw ka lada la joggonye kadara kono, joyero dira an joggonke Musa Boli ma, k'a sugandi ka ke farikolojenaje minisiri ka cilasela ye.

Musa Boli ye kunnafonilasela ye "Les Echos" kunnafoni seben nekul kono kabi waati jan. Awa, kunnafoni di ko numan feere min ba la, ka da laseli taabolo kecogo numan kan, Musa Boli ye wasa ni kunkorota jala sor ka caya Mali kono yan, ani Mali ko kan.

An be dugawu ke, a bolo donnen file joyero sinsin baarabolo kura

Musa Boli kera baara numan tonbagaya ye.

min na nin ye, Ala k'o sabati a bolo, ka kanben sinsin an'a ka minsiri na ka minisiriso cakela bee ce !

Tumani Yalam Sidibe

U ko...

Mogo te se abada k'i ka dijenatige ke, kasoro i ma mogow ton. Nka n'ka ke cogo bee la k'an ka mogotene hake degoya kosebe !

Felikisi Hufuyeti Buwaji ko "Fofoyi" Kedjwari peresidan folo minena arajo Kledu Bubakar Jara la

Kele selen dugu bonda la, « maribayasa dafalen » te ko laben o la ! Dije kono, an ka baloko numan kanma, an'an ka danbe koson, an k'a don ko « bilakasumako » bee ye korotije de ye !

Musa Morike Jakite ka bo Fuladugu (Sebekoro)

Ko bee miiriyoro janya de ba moribarataa latige, nante mogo ma ko o ko bila koro were la, o te se ka ke gaasi ye i ka dijenatige taabolo kono cogo si la.

Mekutari Buware ka bo Kolokani

« Ninjorajini wulikaj » (erewolison) ka kan ka ke taabolo de ye min be jama ka bennegola, a ka adamadenya, an'a ka netaa lapini tuma bee. Na temena sira were fe min to ye, o be ke jama ka lagosi wulikaj wale ganson de ye !

Enerinesito Ce Gewara Arizantini yaredanbe pinibagaba de

San o san kalo fole ; o tile fole ; o waati fole ; an k'a don k'o ye taasi waati de ye ka nesin san kalo tan ni fila tile 365 walima tile 366 kelen kelen bee no dutigi fe, ka nesin ye duden kelen kelen bee ka here soroko ma. Nka, o ye dutigi hakilimako ye !

Burama Sangare ka bo Maianbugu (Bamako)

Sa-bin manko ni nine-bin manko te kelen ye ! A do be ke ni nagali ye, kasoro a do be ke ni jatige ye !

Yusufu Fane ka bo Jalakoraji (Bamako)

Kunkofe jugu ye, neri don dere !
Hawa Drame
San 1948-san 1997
Bamako/Segu jaaramuso

An ka denmisenw furake

In'a fo n da ser'a ma boko kosa kono cogo min na, denmisen ye adamaden kolesita de ye an bolo, ka d'a farikolo fegenya kan. Nan ko denmisen, nin yore in na, an kan be mogo de ma min sihake ba ta san O (fu) fo ka se san 15 ma. A ka c'a la, o waati la, lagosi bana caman kun be d'a kan : sognegene ; sumaya ; joli misenw... Kerenkerennenya la, an be fonene waati kumboto min na nin ye, o ye bana caman dagawuli waati ye denmisen farikolo la, O kanma, su ni tile, an mana denmisen ko waati o waati, a kafisa kosebe an k'a mamu ni situlu ye. Awa, n'an ye muranin judonto ye den na doren, an ka situlunin don an bolonkonin na, k'o don "matilaton" jeman basibantan na, k'o ke k'a tigi kogo jesi. Den ka joli misen sereki ka telin Nan ye joli misen ye waati o waati den na, an ka o ko, ka jolifuraw k'a la, minnu b'an bolokoro lamarako juman na. O be joli bali ka taa ne n'a nafekasaara juguw latigeli ye.

Sumaya kasaara ka bon dere !

Dine kono, tile o tile, waati o waati, sumaya be mogo miliyen caman de nin rotijne. O be maakoro kunda, i ko a be denmisen kunda cogo min na. O koson, dogotorow ka fo la, mogo ka kan k'i janto kosebe jogen na bana in kun kan, kerenerennenya la, denmisenw. Sumaya te bayorontanbana ye dere ! An bee b'a kalama bi k'a ju ye sosomuso "anofeli" ka cinda de ye. Kelesira jenjen were dun sabatilen te sosow la siyero ni baarayero, ani kokoyero werew sanuyali ko : ka kene furan ka je ; ka jindegdagayero b'yen, ani ka feere tige, i ka kele cogoya la, sosow la an kun na o sosomuso "anofeli" te sumaya banakise dilan a yere farisogo kono dere ! Ale be taa sumayabagato de cin, k'o joli mine a daburu kono, ka taa mogo keneman cin, k'o joli bila o fana jolisira fe. Bamakise dun ye ninnamafen ye min be dugun miliyen caman-hake sanga o sanga mogo jolisira kono.

Ni sumayabana dun kera denmisen min lasorofen ye dun ? Dogotorow ka

fo la, a man kan cogo si la an k'o ni sigi laje. A be kon a keleli ma n'a n bolokoro furaw ye. N'a be masore yere, an ban kun da teliya la dogotoroso kan, min b'a n dafe, n'a ye. Bana bee juguya kasaara be masore a kumbencogo de la.

Den ka di tigensonya ma a kunkow nekoro ! Den ba bangebaga nafa a ladonko juman de waleyalen ko, min b'a to a ka adamadenya taabolo be sinsin nin keneya ; hakili keneya ani galabu keneya kan. An k'a nan mako bo denmisen la tuma si, barisa, i ko an ka maakoro b'a fo cogo min, bangebaga bee b'a jogo saba de don den na, walasa k'a ka "yeretaya" sabati a ka dijenatige kono : adamadenya kewale juman jogo ; bolofen marako juman jogo ; farikolo lakana-wale topotoli jogo juman.

Den keneman de ye bangebaga nisondiyafen an'a lajagalibaga ye. Ka den ye nisondiya yelen la, a be junuma-junuma, walima ka taamataama k'i kun da du kono fanw kan, o be den masa lajagali dere ! Nka, den banabaat taabolo t'o ye dere !

Tumani Yalam Sidibe

Dugubila kafisa ni ladowuli ye

Ce bee n'a ka tariku don, adamaden jekulu bee fana n'a ka tariku don min b'a dawula bonya. Walasa ka o ko semenciya, k'o yiriwa, fo an kan kofile ko temenenw na. O hukumu kono, Banankoro denmisenw ma jine u ka korelen do k'o, n'o ye Daa Menzon ka jiri sarama ye, n'o be Banankoro a be sanji caman bo.

Nka, Daa Menzon ka lakanajiriko in jujonna cogodi ?

A jinina Segu Daa Menzon fe, k'a ka jiri turu n'a negoyara a ma tuma o tuma, a ka to k'a sigi o suma na, o na ke sababu ye k'a lakana. Jiri in koro, a ka jinifew bee be barika soro. Osiratige la, san 2007 utikalo tile 19, Banankoro denmisenw farala jogen kan ka jiri sarama in kunkanjeneje ke ni dunun kan ni donsonkonni ani warakunbo ni sogokunbo ye.

Jenaje in jemaaya tun be Banankoro dugutigi bolo ka fara meri ka ciden kan ani Banankoro soredasi kan jemaa ni jama caman, minnu tun ye Banankorokadenw ye n'u sigilen be Bamaiko ni Segu. Nka, an be don min na i

n'a fo bi, jiri in be Danbelelakaw ka lakana de kono. O sababu bora Daa Menzon ka basiw kolesibaa ka janfancya de la.

Ka d'a kan, a tun fera k'a geleya Segu faama ye k'a ka boni tige ka taa mijankala, kerenerennenya la, jakuruna, walasa a na lakanabaa were soro a ka basiw la. Daa Menzon n'a ka maaw sellen jakuruna, u ya lajini fo u ni jakuruna Toto ka jogen ye, o waati la, ale tun ye basitigi tegobolenba ye. Nka, jakuruna Toto donna nsirasunba do wo kono, a ma ye tugun. Segu faama soro k'a jini Jakuruna Toto denke Alaye komike fe k'u ka taa jogenfe Segu. Ale ya jini Daa Menzon fe, ko n'i ye ale taatoye Segu, fo u k'u kali jogen ye u ka horonya la la, n'a ya soro u te jogen janfa. O kuma folen, u ye woroden kelen ta ka o terege u joliw ka woro in jini k'u si kana jogen janfa. Nin de kera senankunya na cogo ye nin siya filaw ni jogen ce : Segu bamananw ni jakuruna miyankaw. O sababu bora Daa Menzon Jara ka lakanajiri la jinew de la. Jaraw senankun kera Danbele ye. O Danbelew buruju bora Jakuruna. O hukumu kono,

Komi Danbele de tun be Segu boliba naani (4) de mara, minnu tun ye : N bakungoba, Nnagogolo, kontoroon ani bijejugu, nk'o, laban in na, N bakungoba dira Kulubaliw ma. An be don min na i n'a fo bi, Bakoroba Danbele ye Daa Menzon ka lakanajiri (Kalabana) kolesibaa ye. O la sa, ni muso min jiginna, n'o ye Bakoroba Danbele ye k'a soro a den ka kalosaba folo ma dafa, o tigi ka den be faatu.

Lakanajiri (kalabana) tun be Daa Menzon lakana, n k'a tun be Banankorokaw bee lakana.

Nin tariku in kofe, Malidenw bee ka kan ka fen min to u hakili la, o ye : "Senankunya" ye.

An ka jamana ka jetaa te sabati ka soro an m'a n ka kokorow don banbanna, o min ban danbe n'a n ka horonya sinsin. An ye nin bo Yeko kunnafonisben kono, a boko 242 nan, ntenen, utikalo tile 27, san 2007.

Duba Danbele ni

Amadu Danbele

ka sebenni don

**A bayelemabaga bamanankan
na : Yusufu F. Fane**

Jn 5 nan to

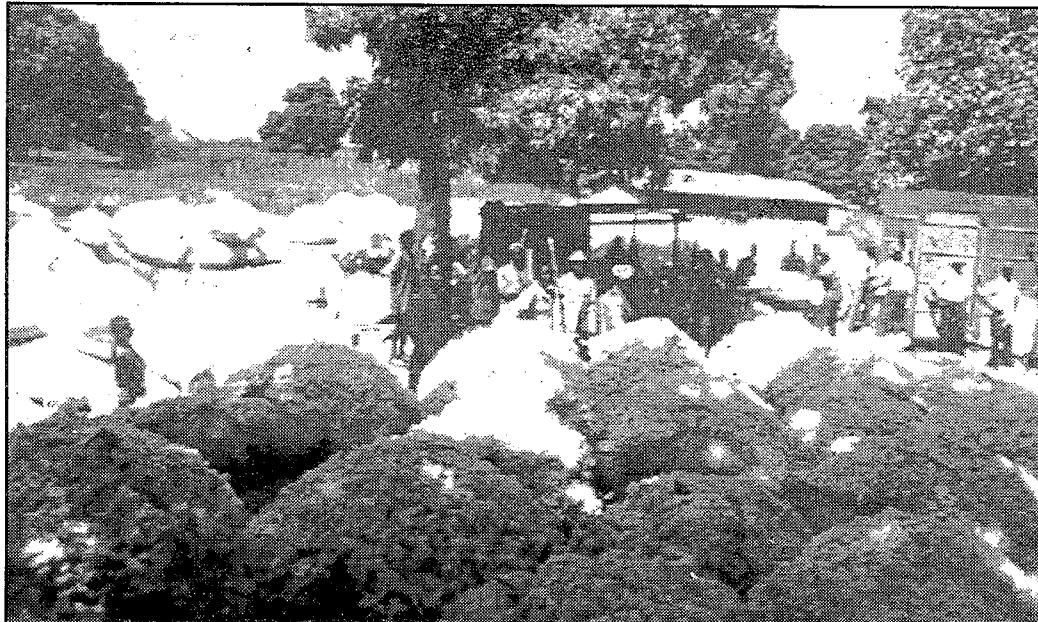
Farafinna tilebinyanfan “kotōnbiyo”

kōori tubabunōgontan senebagaw ye lajeba ke Buguni

Layidu tara walasa ka belebeleba fara “kotōnbiyo”

sorota hake kan

Ka keje ni kōori tubabunōgontan sorota hake dōgoyali ye, “kotōnbiyo” senebagaw ka bō Benen, Burukina Faso ani Mali ye nōgōn sorō tilefilalaje la, ka dōnniyaw falen-falen ani ka jatamine ke geleyaw la minnu nesinnen be kotōnbiyoko ma Buguni mara kōno. Laje in senfē, fōkafile damadōw kera walasa dijē mago be hake min na, o ka sorō.

Kōorisene tubabunōgontan keko juman nafa be bee kan : kōribaara taabolo ; cikeduguw, ani kōorisenenaw.

Dō farali “kotōnbiyo” sorō hake kan a n'a senebagaw ka sorō yiriwali, jekulu minnu nesinnen be kōori tubabunōgontan ka jetaa sabatili ma farafinna tilenbiyanfan jamanaw marayorōw la ani cakeda minnu sen b'a la (Benenkaw ka jekulu min nesinnen be kōori tubabunōgontan seneni ma, Burukinakaw ka kōorisene jekulu ani Malidenw ka kōori tubabunōgontan senejekulu) n'u baarakē nōgōnw (Eliwetasi ni Òrganiki Egisizansi) ye tilefila hakijagabolaje ke Buguni.

Nowanburukalo tile 13 n'a tile 14 lajē in tun be boli geleyaw kan. I n'a fō kōori tubabunōgontan cēneli, ani

feere minnu be se ka ke sababu ye ka kōori tubabunōgontan sorota hake caya”, a kera sababu ye maaw k'u ka dōnniyaw falen falen ani ka jatamine ke “kotōnbiyo” sorota hake dōgoyali geleyaw bee la. Geleyaw ninnu wulili dabaliw tigera. Laje in senfē, segesegeliw y'a jira ko a be san damadō bō, kōori tubabunōgontan senecogo ka jni farafinna tilebinyanfan fe, a pinibaga n'a ta caya bee dijē suguba la, geleyaba be a hake sorota cayali la. Walasa maaw ka se k'u da don a hake sorota cayaliko la, fo kōori tubabunōgontan koloma tōni 600 ka sorota hake taari kelen na. O'la sa, kēne kan,

tijē yere la, sorota hake ka dōgōn.

Mali kōno, Benen, Burukina ani Senegali kōno, kōori tubabunōgontan senebaga maa 6 000 ka kōori tubabunōgontan sorota be talike jamanaw n'u yorrōw cogoya la. Mali kōno yan, kōori tubabunōgontan be sene dugu 4 minnu na nōlu ye (Kōlonjeba, Garalo, Yanfolila ani Buguni) ye, olu ka san 2007/2008 baa rasan sorō makononen be ben kōori tubabunōgontan tōni 1200 ma, taa ri 2595 kan. Min ye san 2005/2006 ta ye, o tun ye tōni 386 ye, kā sorō san 2006/2007 ta benna tōni 614 ma.

Fen min ye Burukina ye, olu ye tōni 150 sorō san 2006 la, ka tōni 347 sorō san 2007 Benen senekelaw ye tōni 115 sorō san 2006, ka tōni 496 sorō san 2007, jinan, Benen kelen be ka tōni 760 nesigi taari 1900 kan.

Kilo 1, sefwari dōrōme 54 ni murumuru

Senekelala cemanw ni musomanw ka barika dese keme sara la, 60 (60 %) sababu be farafinna gontanyan (dugukolo yere nōgō basigi baliya).

Kuma kuntaajan kōfe, senekelaw benna kelen kan. U ko n'a ma jnē ko jatamine y'a jira ko sorota hake dōgoyali denen don adamaden yere ka cesiri ni nōgōko la, jamana saba senekelaw ye layidu ta ko ni Ala sōnn'a u b'u seko bee lajelen ke walasa kōori tubabunōgontan sorota hake be caya. U y'a jini u demebagaw fe, k'u k'u dēmē ni seneke minenw dili y'u ma. “Mobiye-ōmu” jemaa Musa O. Watara ka fō la, kōori tubabunōgontan seneni

A to be jnē 9nan kan

je 8nan tɔ

nafa də ye a bə ke sababu ye senekelaw ka se ka deme ke walasa dijé suguba mago bə kɔri tubabunəgontan hake min na o ka soro, ka kɔri sene cogoya were la min bə ke sababu ye lamini kana tijé, ka u ka keneyya fana sabati ani ka u ka dijésosigi nəgoya u bolo togodaw la.

Sidi Balo min ye senekela ye ka bə Madina Kurulamini, ale ka fə la, kɔri tubabunəgontan seneni ye fen ye don nataw la, bə sen bəna don a seneni la. "An bə "kotənbiyo" kilo 1 feere sefawari dərəme 54 ani murumuru. Ka soro tubabunəgo bə ke kɔri min kɔrɔ, a bə feere sefawari dərəme 32 la. An ka keneyya fana bə sabati. Mun ka di k'o bə !"

Laje kuncera ni Sidi Balo ka kɔriforo ni beneforo lajeli ye Madina Kurulamini, ale ye dugu ye min ni Buguni ce ya kilometere 20 nəgɔn ye, Benen senekelaw nisəndiyalen yà jira k'u bə benesene sifile u fe yen, nə ye Benen jamana ye.

kɔri tubabunəgontan ye kɔri sene cogo də ye min bə ke ka soro tubabunəgo fan si ma kà kɔrɔ, fo nà bərən ka farafinnəgəw la (Sununkunnəgo) n'a nəgannaw.

Tanzanni bə təni 1 662 la, Ugan-

da bə təni 1378 la.

A ye min kunnafoni bə "Les Echos" kunnafoniseben kənə, a ka dəgəkun bəta nimərə 993 nan juma

nowanburukalo tile 16, san 2007. Amadu Sidibe ka səbenni don.

A bayelemabaga bamanankan na : Yusufu F. Fane

Bilance

Uy'a fo

Lamisa Watara (Burukina Faso) :

"Anw nana Mali kənə walasa dənniya soro "kotənbiyo" seneni kan. An bə segin n'aka npalanw falen ye dənniya la. N hakili la, nim hakili falen falen na ke sababu numan ye an bəs lajelen ma də faralila "kotənbiyo" sərətə hake kan."

Siliwari Towijan (Organic Exchange) :

"Tijé don, Mali ye kɔri tubabunəgontan seneni damine jamana təw kɔ, i n'a fo Benen min y'a damine joona, nka Mali ka dənniya wasara kalanso ye kerefe jamana kənə."

An bə miiri ko Buguni lajé temenen kɔ, soro hake dəgɔyalı dənen don geleya fen o fan na, o bəs na ke ko kɔrəw ye senekelaw bolo minnu tun bə kene in kan jamana kənə jekuluw na farajəgən kan ka fura pini geleyaw la. An na to u kerefe k'u deme. Buguni kunben in kera wasako ye ne balo baali !"

Kantehe Bapji Mance (Benen) :

"Ne ye min ye Madina Kurulamini, o bə maa nisəndiya kosebe wa a b'a to i k'a dən ko kɔri tubabunəgontan bə sen numan kan. Buguni kunben in yà to an ka Malidenw ka dənniya də soro. An hakili b'a la, ni Ala sənn'da ma, san nata, an ka belebeleba fara an ka kɔri tubabunəgontan hake sərətə kan".

Eli Mukutari Giro (Mobiyou-Mali jemaa) :

"K'a damine bi la, kɔri tubabunəgontan sugu bə aw jigi kɔrɔ. Wa dijé jekulu kelen be ka hake caman jimi."

N hakili b'a la, Buguni kunben in na ke jamana saba senekelaw ka bojodjəgən ma daminelen ye, n dalen b'a la fana ko u b'u cesiri cogoya bəs la walasa ka də fara kɔri tubabunəgontan sərətə hake kan."

Yusufu F. Fane

"Kotənbiyo" (Kɔri tubabunəgontan) Mali ye bəda numan soro

Sanga ni waati bəs, də bə ka fara « kotənbiyo » senebaga hake kan. O ye fen numan ye, ka masorə dijé suguba mago bə hake min na k'o san, o ka ca ni hake sərətə ye.

Mali nà ka kəsafedonni nà ta bəs kɔri tubabunəgontan seneni na, maa 4445 y'u kan di, muso ye min

na maa 1583 ye kɔri tubabunəgontan seneni kanma, taari 2595 kan. O soro makənənen ka kan ka ben kɔri tubabunəgontan ni təni 260 ma san 2008 baarasan kənə Mali bə jɔyərə numan na kɔri tubabunəgontan senenina ni təni sərəli ye ka soro farafinna tilebinyanfan mumə ka sərətə ye kɔri tubabunəgontan təni 406 ye. Kɔri tubabunəgontan senebagaw ka

jekulu də sigira sen kan « Eliwətasi » ni CMDT ka deme hukumu kənə. O jekulu in b'a fe ka kɔri tubabunəgontan seneni ke faantanya keleli feere də ye. O siratęgęla, baaraboloda tun kera san saba kuntaala kənə, (san 2006/2007) walasa ka də fara kɔri tubabunəgontan sərətə hake kan ani kà jensen yɔrɔw la. O cakedaw hamitə dəwəre

A tə bə je 10 nan kan

ne 9nan to

ye kɔɔri tubabunəgəntan sərəta cayali kɔɔ san 2008 kənə. Kələnjəba ni Yanfolila ani Buguni ni Garalo maraw kənə, kɔɔri tubabunəgəntan sifileibaaraw daminenya yen (1998 ni 2001) kənənaw na, o kera sababu ye kɔɔrisenena caman ni cakeda minnu jəsinnen don kɔɔri tubabunəgəntan səneni sabatili ma, olu sen donna a ko la. San 2005 baaran na, kɔɔrisenena maa 1700, min keme-keme sara la, muso ye 40 (40 %) ye olu ye kɔɔri tubabunəgəntan səne, min soro hake jatera kà ke təni 386 ye. O jaabiw kera sababu ye ka « Ewlietasi-Mali » yamaruya a ka sənekewlaw dème u ka seereyaseben soro min bora « Ekaseri Enterinas-ənnali ni Feri Tarade Labelize Əriganisasən » (FLO) yərə ka jəsin u ka kɔɔri tubabunəgəntan sənəko nà jagoko ma. An be bi min na, kɔɔri tubabunəgəntan sənəbaga be ka caya ni wasaba ye, wà be ka də fara u ka soro fana la. Ka da ninnu bəe kan, kɔɔri tubabunəgəntan tun ka kan ka jəyərəba ta farafinna sənəko ta fan fe.

Mobiyəmu jəmaaba Eli Mukutari Giro ka fə la, nin kɔɔri səneni be ke sababu ye ka sənekewlaw kisi juruko ma, u ka se ka balo u ka sənəfenw nafa la, ka lamini lakana, ka fara u ka nəneya sabatili kan.

Sənəfen nafama :

Kɔɔri tubabunəgəntan sənəbagaw ka kɔɔri be san sefawari dərəmə 61 ni murumuru 1, kà soro kɔɔri tubabunəgəma be san sefawari dərəmə 32 la. Sənəfen tubabunəgəntan səneni ye nisəndiyakoba ye sənekewlaw bolo. Kɔɔri tubabunəgəntan nənəni hukumu kənə san 2002 la, « Eliwetasi » nà baa-rakejəgən ye kɔɔri in san sənəgo juman na ka ke finiw nà jəgənnaw

Kɔɔrisene ka yiriwa sabati be ce ni muso bəe ka wulikajə de la.

ye. N ka o bəe n'a ta, geleyaba be a səneni na, ka dà kan, a mago be farafinnoğəla ani farikololabaara.

Sidi Balo ka fə la, sene keli tubabunəgə kə, o ye ka sənəfenw halala soro, i yamaruyalen te ka tubabunəgə ke min kərə, kuma te kà furake ni tubabuw ka bagaji dilannen ye.

Tijə yere la n ye min soro jinan n tò hake dən, n ka n bə dən n ye caman kəni soro. O siratege la, nowanburukalo file 12 n'a tile 13 lajekewlaw wulila ka taa Sidi Balo ka foro laje, Sitefane Lanberi min ye farafinna finidilanyərə də jəmaaba ye, ale ka fə la, Migoro ni Swtcher kofe, sənekewlaw, i n'a fə « Hess Natur, Mark ni Spencer, walima nansaaraw ka izinitigiw mago be farafinna tilebiyanfan kɔɔri tubabunəgəntan la kosebe. Anw be farafinna kɔɔri de ta kosebe, nka lamini cogoya bə tə sinsin ka tə fe.

Nin tubabula finidilanna yà jira ko ale ka sannikela fanba keme sara la 10 (10 %) be kɔɔri in fe, wà be taa jie ni 30 (30 %) ye. O siratege la, « Eliwetasi » cesirilen be kɔɔri in ka jətaa sabatili la, ani nansaaraw ka kɔɔribaara cakeda (Dagris), ale min jijalen kɔɔri tubabunəgəma səneni na. An be don min na i n'a fə

bi, Mali sənekewlaw ka kan k'ü jəsin kɔɔri tubabunəgəntan səneni ma ka da dakun belebeleba saba kan :

- Dakun fəlo : kɔɔri tubabunəgəntan be sanga la dijə suguba la ka teme kɔɔri tubabunəgəma kan.

- Dakun filanan : kɔɔri tubabunəgəntan sanni katelin, ka dà kan, maaw mako be min na, o ka ca ka teme soro kan.

- Dakun sabanan : kɔɔri tubabunəgəntan nafa ka bon, sabu a sənəgo dugumadan ye kilo 1 ye sefawari dərəmə 54 ni murumuru ye a sənəbagaw bolo.

“Mobiyəmu” jəmaaba Eli Mukutari Giro ka fə la, kɔɔri tubabunəgəntan səneni be ke sababu ye ka sənekewlaw kisi juruta ma, ka balo u ka sənəfenw nafa la ani ka lamini lakana ka fara u yerew ka keneya sabatili kan. Fen kelen be yen min ye wulibali ye, farafinna tilebiyanfan kɔɔrisenenaw ye nafa belebele ye kɔɔri tubabunəgəntan la.

O siratege la, u ka wulikajə bari-ka ka bon a ko la.

**Amadu Sidibe ka sebeni don.
A bayelemabaga bamanankan
na : Yusufu F. Fane**

A to be pe 12nan kan

désanburukalo san 2007

Ntolatan kanubagaya danmatemé ma ni !

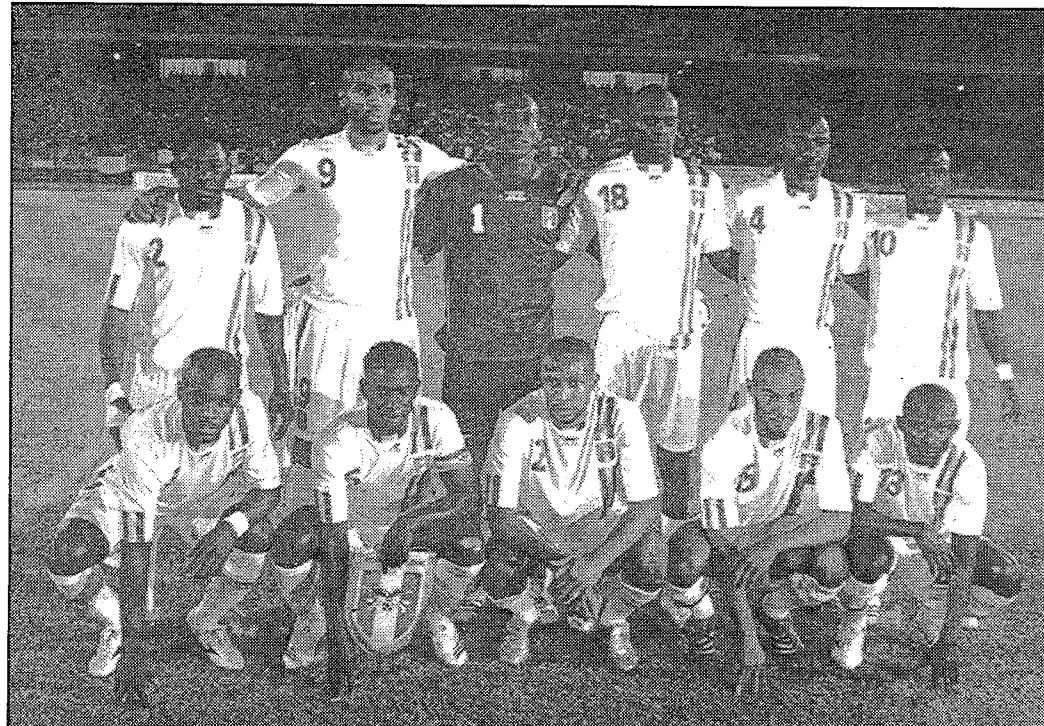
Itali jamana ntolatantén, ko « Laziyo Gabiriyeli Sandri », kanubaga ñana də fagara polisiw ka marafise fe, karidon, san 2007 nowanburukalo tile 11. O kera mobilisiraba də kan, ntolatan kanubagaw ka wulikajé senfe, min fen tineni hake cayara.

Walasa ka ntolatan kanubagaw ka wulikajé tijenifenw bérében bél-onfelaw la, sigida lakanabagaw (polisiw) ye wulikajé sabati ntolatan kanubagaw fitinénen ninnu bosira bee kan ka caya. Yoro də de la sa, polisi jamakulu məgə 10 nana a ye ko məgə fitinénenw hake bëna u bəlobali. O la, polisike də ye a ka marafa jésin a də ma ka kise cun o kan.

Ntolatanténba fila de kanubagaw tun kun bë jəgən kan dimi mənəbəjəgənna disi da jəgənn si-ratege la. Olu ye « Laziyo » ntolatantén kanubagaw ye, olu minnu tun kun dalen bë Milan dugu ntolatankene kan, ani « Zuwentisi » ntolatantén kanubagaw, n'olu tun kun dalen Palerimu dugu kan. O kanma, politisiw ka jəmaa jinin-kalen, a ko k'olu ka cedenw tun bë kéné kan de walasa ka jamakulu fila ninnu bali ka se jəgən ma, ka masoré bëe b'a kalama ko furugu jəgənna b'u ni jəgən ce. A ko ko nin balana saya in ye bëe dusukasi. A ye sigida məgə bëe ka nisəngoya dusulatiye seereya lase məgə faatulen somogow ma, nò ye Tifoso Laziiali ye, ale min faatura nin ye kà si to san 26 la.

Itali ye Eropu ntolatan kanubaga jamana də ye faadenya bë min ntolatanténba fila ni jəgən ce haali : Zuwantisi ani Laziyo.

O bë i ko nàn ko an bara yan ko Joliba ntolatantén ani Stadi ntolatantén. Nka, Itali jamana kono ntolatanténw ce faadenya bë Joliba ni Stadi ta jë dëre !

Ntolatan kanubagaya juman ye barika ye !

Kasaara in sababu la, Itali ntolatan ñanajini ntolatanw tile 12 nan, min ntolatan boladalen tun bë karidon wuladafe, Milan ntolatantén ni Laziyo ntolatantén ce, o bora dəgətərə. Ka da dusukasi kan min ye məgəw lasoré, o don kelen ntolatan boladalen bëe kofebilara waati 10 kono.

Ntolatan ye jənajéba ye min banbannen bë dijé jamana bëe kono bi. Awa ale de këbaga ñana ka dawulasoré an'a ka nafolotigiya sen ka telin haali. Nka, a kasaara fana ka ca dëre ! Ala kàn ta kà la hère ye !

Ntenédon, san 2007 nowanburukalo tile 12, Itali jamana farikolo jənajé tònba jəmaa bëna ye lapini kë u ka ntolatanténba fe a ka ñanajini ntolatanw lajé ka waati jan kë, walasa kà to məgəw ka dususuma soro ani k'u hakili sigi.

Mali ntolatan ñana ntolatanw :

San 2007 desanburukalo, ntolatantén 15 de këgə da jəgənnaw kunbenw senfe tile 26 kono (kunben tilew kunjəgənw kono, min bë su-

runya san kunben na. Ntolatantén 15 la, kònontén ye Bamako kònontén ye, ka woɔrō ke Mali jamana kono ntolatanténw ye. Awa, ntolatan ninnu bëna ntolatantén 15 bëe bila jəgənlasorétaamaw la Mali ntolatankene fanba bëe kan : Bamako ; Segu ; Mèti ; Tumutu fo Kidali. O jəgənkunbenw bëna laban ñanafilakunben de la walasa ka san 2008 tònjanaw bila kene kan. An kà to an hakili la ko san 2007 tònjanaw joyoré bë Stade ntolatantén de bolo.

Pereperelatige : I n'a fô a koni bolodalen bë cogo min, Mali ntolatantén ñanajini kënaw bë dayelen san 2007 desanburukalo tile 15. O sabatilen don. Nka, an bân yere jininkia nin na : « Kupudafriki ntolatanw bolodalen don kà ta san 2008 zanwuyekalo tile 20 ka tâ kuncé a feburuyekalo tile 10 don. Yali o bëna a to Mali ntolatantén ñana jini kene in boloda cogo bë-to yelémabali ye wa ? O ye Mali ntolatan federasónba ka jininali jaabi de ye.

Tumani Yalam Sidibe

Səfətə duguyiriwatən lahalə

Səfətə ye dugu ye min be Kita ni kərən cə, a ni yen cə ye kilometere 15 ye. A duguməgəw ka baara nesinnen be sene ni baganmara ma ani jago misenninw tilema waati. U ka fen seneta baloko ta fan fe, o ye sanjə ni keninge ani kaba ye. Fen min ye nafololafenw ye, o ye tiga ni kəori ye. Fen min ye kəoriko ta fan ye « SNV » ka yamaruya kənə, an wulila ka se u ka duguyiriwatən baarakelaw ma nowanburukalo tile 21, san 2007 ka taa bila a tile 24 la. O senfe, an ni u ka maaw ye kumənəgənya min ke, a ye fəlenw lamen :

Isa Jara min ye Səfətə duguyiriwatən nəmədən, ale ka fə la, CMDT ye kəorisənə damine Kita marala san 1999. Kdbini o san, olu kəra duguyiriwatən ye, u yereb b'u ka kəoriko fen caman nənabə u yereye, i n'a fə nəgəko, bagajiko n'a nəgənnaw. Duguyiriwatənko damine waati, a tun be baara ke fo dugu tun be nafa caman sərə kə sababu ke u ka baara taabolo juman ye. Ka d'a kan, fələ duguyiriwatənw tun be u ka dugumaaw dəmə duguyiriwalibaara caman na, i n'a fə lakəlisojəko ni dəgətərəsojə n'a nəgənnaw. Nin baara ninnu tun be ke ni-duguyiriwatən ka dəgəlabaa rawari ye. Nka, kabini kəoriko tə laban nana ke ka a pese k'a to sənəkelaw bolo, kalo saba fə ka se kalo wəərə ma, o kəra təərəko ye sənəkelaw bolo. Sabu, n'a fərə ko e ka samiñə mume ke sene na ka na o wariko ke k'a te sara joona, o ye fen ye min te baara nege don maa la.

Fen min ye Lasana Jara ye, ale da sera CMDT ka baara damine waati taabolo ma. A ka fə la, CMDT

tun ye baara damine cogo min n'a tun tor'o cogo la, kəoriko tun na ke Kita mara sənəkelaw bolo nisəndiyako ye. N kən be don min i n'a fə bi, kəoriko kelen be nimisako ye, ka masərə kəorisənəna dəw kannajuru kələn be k'ü kənənfili, fo n'a y'u bololafen kərə dəw feere k'ü ke k'ü kannajuru sara, i n'a fə misi ni baw fo ka se dəqəbalamisiw yere ma.

An be don min na i n'a fə bi, Səfətə dugu kənə yan, kəori be sene an fe yan, n k'a te a damine waati bə. Kerenkerennenya la, jinan san 2007/2008 baarasan in na, kəori senebagə ma caya kəsəbe ka san təw bə, ka a sababu ke kəoriwariw sara baliya ye joona ani a ta baliya joona ka taa izini na.

Amidu Keyita ko cogo di CMDT bilaliko la kenyereye ka bolo kan ?

« Ni faama y'a fə ko sira ka bə kunkolofe, kan be se ka kari, nəntə a be bə ». Fen min ye CMDT bilaliko ye kenyereye ka bolo kan, a be san damadə bə da be a kuma la, ko a be bila kenyereye ka bolo kan san

2008 na. An dun n'o cə man jan tu gun, sabu a te temə pankə kelen ni je waa-waa kan. O la sa, ni jamana nəmaaw sera k'ü hakili to u ka sənəkelaw la, u ka sərəkə ta fan fe, a kana a ke ka CMDT feere ki tila k'ü ka jamana sənəkelaw fana feere ye de ! Sənəkelaw feereli ye jumen ye ? n'a ma se k'a ka sənəkelaw dəmə, fo ka u ni julaw to nəgənna olu k'ü sago bəə k'ü, n'o kera, o be i n'a fə gəfərenama y'a ka sənəkelaw ni CMDT feere julaw ma. Ni maa min ye jatemine ke, cakedə caman bila la kenyereye ka bolo kan Mali kənə yan, a si ma ke Malidenw ma wasako ye, w'a be kuncə jaman yere ka bənə ni nimisa kan. O kərəmasurun ye min ye, sanni an ka taa yərəjan, a te temə san saba nəgən kan, Kita ni Kulukərə tuludilanyərə (Ikoma) feerela Alu Tomota ma, o ye denbayatigi maa 409 nəgən bila ka bə baara la, halibi, olu tegelankolon be yaala-yaala la dugu kənə. O iziniw feereli nafa kera jumen ye ? N'a kəcogo kəni ma dən, Maliden maa miliyən 4 min be balo kəori nafa la, olu ka kow na ke cogodi ? N'a kəni kera kefen ye, n'a ma ke sabu ye ka kəoriko yəriwa, a na ke sabu ye k'a dabila. N'o dun kera, o te ke ko kura ye Mali kənə yan, ka də kan tigasenəbaarada n'a nəgənnaw silatununa yan, hali u təgə yere te maaw kənə tugun.

Yusufu F. Fane

Walasa k'aw ka dənniya labarika an baarakanw la, a ye aw wasa don jamana gafew la an ka fasokanw la

